

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА

Критеријуми бројчаног оцењивања

Члан 5. Критеријум је објективна мера на основу које се процењује успешност ученика у остваривању образовних исхода и развијању компетенција. Критеријуми су дефинисани тако да укључују и елементе општих и међупредметних компетенција и усаглашавају се са исходима предмета и модула.

Писмене провере знања:

Ученику је током писане провере знања забрањена употреба недопуштених средстава (мобиљни телефони, бубице, свеске, пушкице, књиге) и преписивање. Уколико наставник примети на часу употребу оваквих средстава против ученика се покреће васпитно-дисциплински поступак који означава тежу повреду радних обавеза ученика по ЗОСОВЗ 17 члан 83

Писмени задаци су провера савладаности писменог изражавања ученика и подразумевају учеников самостални рад. Уколико наставник утврди да је ученик преписао (плагирао) туђ рад у било којој мери, сматра се да ученик није одговорио на задатак и добија оцену недовољан (1)4 ПООШ члан 5 и ПОСШ члан 4

Наставник је дужан да укаже на изворе одакле је рад преписан (слика екрана, линк, са датумом када је погледан од стране наставника), и да на тај начин документује преписано. Задатак се може сматрати преписаним иако наставник није утврдио да се преписивање десило употребом недозвољених средстава, већ је научен напамет или на други начин. Уколико наставник нађе два (или више) иста задатка код различитих ученика, како садржински или по сличним грешкама, сматра се да ученици нису написали задатак без обзира ко је од кога преписао и задатак се за те ученике понавља. Све писане провере знања треба писати писаним словима читко и уредно.

ПООШ члан 4 Оцена је јавна и саопштава се ученику одмах по добијању, са образложењем. Образложење оцене садржи препоруку које активности ученик треба да предузме у даљем раду.

Усмене провере знања

ПООШ члан 10 У току полугодишта најмање једна оцена треба да буде на основу усмене провере постигнућа ученика.

Ученик се оцењује и на основу активности и његових резултата рада, а нарочито: излагања и представљања (изложба радова, резултати истраживања, модели, цртежи, постери, дизајнерска решења и др.), учешћа у дебати и дискусији, писања есеја, домаћих задатака, учешћа у различитим облицима групног рада, рада на пројектима, збирке одабраних ученикових продуката рада – портфолија, у складу са програмом наставе и учења, односно школским програмом.

Оцењивање се врши континуирано, на сваком часу. Ученици чије знање наставник проверава на часу усменим путем бирају се методом случајног одабира, према жељама ученика да тог дана одоварају усменим путем, или у договору са наставником. Учеников успех на усменим проверама знања вреднује се на следећи начин, а у складу са Правилницима о оцењивању у основној и средњој школи:

Одличан (5) ученик на постављено питање одговара самостално, и показује висок ниво познавања градива, одговара на потпитања наставника без помоћи наставника и самостално повезује знања уводећи и појмове и појаве које се тичу других предмета, или на начин који показује висок степен развијености међупредметних компетенција.

Успешно решава задатке на свим нивоима постигнућа (почев од препознавања градива до примене наученог на новим примерима). Успешно актуализује своја знања и повезује их са стварним примерима из живота.

- Врлодобар (4) Ученик самостално одговара на питања, уз минималну помоћ и погрешке, добро познаје појмове који се тичу градива, не лута по теми постављаног питања, самостално одговара на потпитања која даје наставник, или уз малу помоћ наставника. Успешно решава задатке на свим нивоима постигнућа, уз малу помоћ наставника.
- Добар (3) Ученик познаје градиво, уме да препозна појмове који се тичу градива и да их репродукује, уз помоћ наставника уме да одговори на потпитања, али често греши. Не открива узрочно-последичне везе и не може самостално закључивати о њима. Одговара на питања основног нивоа и задатке које је наставник већ давао на часу. Показује занимање и труди се, упркос свему.
- Довољан (2) Ученик може набројати, именовати или уз помоћ наставника дефинисати само основне појмове, стално га треба подсећати и усмеравати у одговорима наводити на тачна решења и уз помоћ наставника је у стању да реши задатке основног нивоа. Отежано повезује дате чињенице и често греши у примени знања.
- Недовољан (1) Ученик није савладао основне појмове које садржи тема коју одговара, не показује интересовање да уз помоћ наставника пронађе одговоре, одговара са „не знам“ и „дајте ми један“, не жели усмено да одговара кад на њега дође ред или када га наставник позове да одговара

Формативно оцењивање

ПОСШ члан 3. На основу података прикупљених формативним оцењивањем могу се извести оцене које се уносе у књигу евиденције о образовно-васпитном раду (у даљем тексту: дневник рада), у складу са критеријумима прописаним овим правилником.

Под подацима, у смислу овог правилника, подразумевају се подаци о знањима, вештинама, ангажовању, самосталности и одговорности према раду, а у складу са школским програмом.

Домаћи задаци и посебни (индивидуални) задаци:

Наставник води евиденцију о домаћим задацима и индивидуалним задацима које је дао ученику.

Три ненаписана домаћа задатка вреднују се оценом недовољан (1) Уколико ученик није понео домаћи задатак на час (није донео свеску, радну свеску, презентацију, плакат, пано или нешто друго), сматра се да га није урадио.

Уколико наставник утврди да је домаћи задатак писао неко други, или је преписан са интернета, сматра се да га ученик није урадио. Уколико ученик покаже на следећем часу уредно написан домаћи задатак, наставник то бележи у своју педагошку свеску, али се не брише минус или друга знака да је задатак неизвршен, уколико ученик заиста није поправио свој однос према домаћим задацима.

Уколико ученик добије посебан задатак у договору са наставником бира облик у којем ће га представити.

Ако ученик има задатак да спреми презентацију, мапу ума или други дигитални или аналогни садржај, оценом одличан (5) може се оценити презентација (дигитални алат) урађена по следећим критеријумима:

1. презентација садржи највише десет слајдова

2. слајдови нису оптерећени текстом већ служе само као основ за успешно презентовање садржаја

3. ученик одлично познаје тему о којој говори и излагање уз помоћ презентације (дигиталног алата) је течно и има свој логички след

4. презентација не поседује граматичке и правописне грешке

5. презентација није преузета са интернета (са сајта Википедије или слично), већ указује на изворе одакле је ученик преузео материјале.

Уколико је задатак површно одрађен, преузет са интернета, или само преузет текст без критичког односа према садржају, уколико ученик не познаје тему довољно да би самостално о њој говорио, али је показао интересовање и урадио задатак, његов се одговор позитивно оцењује као урађен, али не добија оцену, већ се позитивн одговор води у педагошкој свесци наставника.

Стална активност и пет узастопно тачно написаних задатака оцењује се оценом одличан (5)

Рад у групи: Оцена за рад у групи иста је за све ученике у групи, осим уколико наставник није донео посебан поступак вредновања груног рада, и пише се у педагошкој свесци.

Знање стечено групним радом проверава се индивидуално и важи за целу тему, а не само за посебне радне задатке групе, и може се уписати у дневник рада.

Бројчани критеријум који важи за тестове или за друге врсте бодовних задатака:

Изражено у процентима:

Недовољан (1) 59% и мање

Довољан (2) 60 -69%

Добар (3) 70 – 79%

Врло добар (4) 80 – 89%

Одличан (5) 90 – 100%

Активности наставника

саопштава наставне садржаје, организује и усмерава процес учења, процењује и оцењује ниво и квалитет усвојености знања, преноси културне вредности, преноси теоријска и практична знања, формира правилан поглед на свет, развија карактер ученика и црте личности, упознаје ученике са методама и техникама успешног учења...

Активности ученика

усвајање знања, понављање, опажање, откривање и увиђање законитости и процеса, вежбање, израда и презентовање самосталних истраживачких радова, посматрање, стварање, изражавање својих мисли, осећања, закључака, учешће у дискусији, анализирање и синтетизовање података, чињеница, информација...

Оцењивање

оцењује се теоретско знање ученика, практична примена знања, самостална и коректна анализа текста, познавање и примена граматичких правила, правилно стилско изражавање сопствених мисли и осећања, учешће и рад на часу.

Оцењује се усменим и писаним испитивањем, спровођењем самосталних истраживачких радова, рад на пројекту, писменим задацима, тестовима, домаћим задацима.

Оцењује наставник, а важно је да се процена ученика у основи слаже са наставничком. Оцењивање је бројчано.

Документација која прати процес оцењивања је дневник, домаћи задаци, тестови. Оцењивање је континуиран процес .

Критеријуми оцењивања ученика 1. разреда

Граматика

Гласовне промене:

- Довољан успех: познавање дефиниције гласовних промена и основних подела гласова;
- Добар успех: несамостално извођење гласовних промена;
- Врло добар успех: релативно самостално извођење гласовних промена;
- Одличан успех: познавање специфичнијих облика гласовних промена и њихово самостално извођење;

Књижевност

Народна књижевност:

- Довољан успех: препознавање дела народне књижевности, познавање најосновнијих њихових одлика, разликовање родова и врста;
- Добар успех: познавање основних одлика дела народне књижевности, њихових облика и дефиниција, њихових стилских карактеристика, познавање поделе народне књижевности;
- Врло добар успех: делимично самостална анализа дела народне књижевности, познавање основних функционалних појмова;
- Одличан успех: самостална анализа дела народне књижевности и њихово међусобно повезивање по тематици, структури и мотивима;

Уметничка књижевност:

- Довољан успех: препознавање дела уметничке књижевности и њихових писаца, познавање најосновнијих њихових одлика, разликовање родова и врста;
- Добар успех: познавање основних одлика дела уметничке књижевности, њихових облика и дефиниција, њихових стилских карактеристика, познавање поделе уметничке књижевности;
- Врло добар успех: делимично самостална анализа дела уметничке књижевности, познавање основних функционалних појмова;
- Одличан успех: самостална анализа дела уметничке књижевности и њихово међусобно повезивање по тематици, структури и мотивима;

Правопис

- Довољан успех: познавање и употреба најосновнијих правописних правила везаних за велико слово и поделу речи на крају реда.;
- Дobar успех: познавање и употреба основних правописних правила везаних за велико слово и поделу речи на крају реда;
- Врло добар успех: познавање и употреба сложенијих правописних правила везаних за велико слово и поделу речи на крају реда;
- Одличан успех: познавање и употреба готово свих правописних правила везаних за велико слово и поделу речи на крају реда;

Језичка култура

- Довољан успех: успешно препричавање текста;
- Дobar успех: делимично одговарање на постављене захтеве у говорној и писменој вежби;
- Врло добар успех: готово потпуно стилско и тематско одговарање на постављене захтеве у говорној и писменој вежби;
- Одличан успех: стилски и тематски уједначен текст изговорен или написан на часу;

Култура изражавања

- Довољан успех: успешно препричавање текста;
- Дobar успех: делимично одговарање на постављене захтеве у домаћем или писменом задатку;
- Врло добар успех: готово успешно одговарање на постављене захтеве у домаћем или писменом задатку и стилски готово потпуно уједначен текст домаћег или писменог задатка;
- Одличан успех: стилски и тематски уједначен текст урађен самостално.

Критеријуми оцењивања ученика 2. разреда

Грамматика

• КЊИЖЕВНИ ЈЕЗИК

- Довољан успех: познавање основна два ћирилична писма и набрајање језика историјским редом;
- Дobar успех: познавање основних одлика два писма и саставних елемената српских језика, као и делимично познавање историјских околности;
- Врло добар успех: разумевање и делимично објашњавање начина развијања језика;
- Одличан успех: објашњавање процеса развоја језика.

МОРФОЛОГИЈА (У УЖЕМ СМИСЛУ)

Довољан успех: дефинисање основних врста променљивих речи и њихових служби

- Дobar успех: препознавање основних врста речи и делимично успешно одређивање њихове службе у реченици;
- Врло добар успех: познавање специфичнијих карактеристика променљивих речи и њихових служби;
- Одличан успех: самостално одређивање свих облика променљивих речи и њихових служби у реченици;

Непроменљиве речи и њихова служба у реченици- систематизација

- Довољан успех: дефинисање основних врста непроменљивих речи и њихових служби
- Дobar успех: препознавање основних врста речи и делимично успешно одређивање њихове службе у реченици;
- Врло добар успех: познавање специфичнијих карактеристика непроменљивих речи и њихових служби;
- Одличан успех: самостално одређивање свих облика непроменљивих речи и њихових служби у реченици;

Глаголски облици – систематизација

- Довољан успех: препознавање и дефинисање употребе основних глаголских облика;
- Дobar успех: познавање начина грађења неких глаголских облика;
- Врло добар успех: познавање начина грађења већине глаголских облика и њихове специфичније употребе;
- Одличан успех: самостално одређивање глаголских облика, њиховог грађења и службе у реченици;

Лексика

- Довољан успех: препознавање основних лексичких појмова и њихово дефинисање;
- Дobar успех: препознавање већег броја лексичких појмова и њихово дефинисање;
- Врло добар успех: препознавање лексичких појмова у савременом тексту;
- Одличан успех: разумевање њихове стилске вредности и разлога њихове употребе у савременом језику;

Зависне реченице:

- Довољан успех: препознавање основних облика зависних и независних реченица, делимично теоријско знање и делимична практична примена.
- Дobar успех: уочавање основних облика зависних и независних реченица, одређивање њихове службе, веће теоријско знање и већа могућност практичне примене.

- Врло добар успех: делимично самостално одређивање више врста зависних и независних реченица и њихових међусобних односа, делимично самостално одређивање њихове службе.
- Одличан успех: самостално одређивање врста зависних и независних реченица и њихових међусобних односа, познавање теорије и самостална практична примена.

Књижевност

Уметничка књижевност

- Довољан успех: препознавање дела уметничке књижевности и њихових писаца, познавање најосновнијих њихових одлика, разликовање родова и врста;
- Добар успех: познавање основних одлика дела уметничке књижевности, њихових облика и дефиниција, њихових стилских карактеристика, познавање поделе уметничке књижевности;
- Врло добар успех: делимично самостална анализа дела уметничке књижевности, познавање основних функционалних појмова;
- Одличан успех: самостална анализа дела уметничке књижевности и њихово међусобно повезивање по тематици, структури и мотивима;

Правопис

Довољан успех: познавање и употреба најосновнијих правописних правила везаних за састављено и растављено писање речи, правописне знаке. скраћенице. речи; везаних за састављено и растављено писање речи, правописне знаке. скраћенице.

Добар успех: познавање и употреба основних правописних правила везаних за састављено и растављено писање речи, правописне знаке. скраћенице.;

- Врло добар успех: познавање и употреба сложенијих правописних правила везаних за састављено и растављено писање речи, правописне знаке. скраћенице.;
- Одличан успех: познавање и употреба готово свих правописних правила

Говорне и писмене вежбе

- Довољан успех: успешно препричавање текста;
- Добар успех: делимично одговарање на постављене захтеве у говорној и писменој вежби;
- Врло добар успех: готово потпуно стилско и тематско одговарање на постављене захтеве у говорној и писменој вежби;
- Одличан успех: стилски и тематски уједначен текст изговорен или написан на часу;

Домаћи и писмени задаци

- Довољан успех: успешно препричавање текста;

- Дobar успех: делимично одговарање на постављене захтеве у домаћем или писменом задатку;
- Врло добар успех: готово успешно одговарање на постављене захтеве у домаћем или писменом задатку и стилски готово потпуно уједначен текст домаћег или писменог задатка;
- Одличан успех: стилски и тематски уједначен текст урађен самостално.

Критеријуми оцењивања ученика 3. разреда

Граматика

- СИНТАКСА

Довољан успех – познавање основних карактеристика синтаксичких јединица; реченица у ширем смислу (комуникативне реченице) и реченица у ужем смислу (предикатске реченице); речи (лексеме и морфосинтаксичке речи); синтагми (именичке, придевске, прилошке и глаголске).

Добар успех: делимично познавање синтаксичких јединица; реченица у ширем смислу (комуникативне реченице) и реченица у ужем смислу (предикатске реченице); речи (лексеме и морфосинтаксичке речи); синтагми (именичке, придевске, прилошке и глаголске).

Врло добар успех: готово самостално одређивање синтаксичких јединица; реченица у ширем смислу (комуникативне реченице) и реченица у ужем смислу (предикатске реченице); речи (лексеме и морфосинтаксичке речи); синтагми (именичке, придевске, прилошке и глаголске).

Одличан успех: самостално одређивање синтаксичких јединица; реченица у ширем смислу (комуникативне реченице) и реченица у ужем смислу (предикатске реченице); речи (лексеме и морфосинтаксичке речи); синтагми (именичке, придевске, прилошке и глаголске).

Лексика

- Довољан успех: препознавање основних лексичких појмова и њихово дефинисање;
- Добар успех: препознавање већег броја лексичких појмова и њихово дефинисање;
- Врло добар успех: препознавање лексичких појмова у савременом тексту;
- Одличан успех: разумевање њихове стилске вредности и разлога њихове употребе у савременом језику;

Књижевност

Уметничка књижевност

- Довољан успех: препознавање дела уметничке књижевности и њихових писаца, познавање најосновнијих њихових одлика, разликовање родова и врста;
- Дobar успех: познавање основних одлика дела уметничке књижевности, њихових облика и дефиниција, њихових стилских карактеристика, познавање поделе уметничке књижевности;
- Врло добар успех: делимично самостална анализа дела уметничке књижевности, познавање основних функционалних појмова;
- Одличан успех: самостална анализа дела уметничке књижевности и њихово међусобно повезивање по тематици, структури и мотивима;

Правопис

- Довољан успех: познавање и употреба најосновнијих правописних правила везаних за транскрипцију речи из страних језика (основни принципи и примери);
- Дobar успех: познавање и употреба основних правописних правила везаних за транскрипцију речи из страних језика (основни принципи и примери);
- Врло добар успех: познавање и употреба сложенијих правописних правила везаних за транскрипцију речи из страних језика (основни принципи и примери);
- Одличан успех: познавање и употреба готово свих правописних правила везаних за транскрипцију речи из страних језика (основни принципи и примери);

Говорне и писмене вежбе

- Довољан успех: успешно препричавање текста;
- Дobar успех: делимично одговарање на постављене захтеве у говорној и писменој вежби;
- Врло добар успех: готово потпуно стилско и тематско одговарање на постављене захтеве у говорној и писменој вежби;
- Одличан успех: стилски и тематски уједначен текст изговорен или написан на часу;

Домаћи и писмени задаци

- Довољан успех: успешно препричавање текста;
- Дobar успех: делимично одговарање на постављене захтеве у домаћем или писменом задатку;
- Врло добар успех: готово успешно одговарање на постављене захтеве у домаћем или писменом задатку и стилски готово потпуно уједначен текст домаћег или писменог задатка;
- Одличан успех: стилски и тематски уједначен текст урађен самостално.

Критеријуми оцењивања ученика 4. разреда

СИНТАКСА

Падежи – систематизација

- Довољан успех: препознавање основних облика падежа и основних употреба у реченици (градиво 5. разреда);
 - Добар успех: познавање већег броја служби и значења падежних облика;
 - Врло добар успех: познавање сложенијих служби и значења падежних облика;
 - Одличан успех: корелација служби и значења различитих падежних облика;
- Независне и зависне реченице – систематизација
- Довољан успех – познавање основних карактеристика независних и зависних реченица;
 - Добар успех: делимично познавање структуре независних и зависних реченица и њихових везника;
 - Врло добар успех: готово самостално одређивање врста независних и зависних реченица и њихово настајање проширивањем прилошких одредби, објеката и субјеката;
 - Одличан успех: самостално одређивање врста независних и зависних реченица и њихово настајање проширивањем прилошких одредби, објеката и субјеката;

Лексика

- Довољан успех: препознавање основних лексичких појмова и њихово дефинисање;
- Добар успех: препознавање већег броја лексичких појмова и њихово дефинисање;
- Врло добар успех: препознавање лексичких појмова у савременом тексту;
- Одличан успех: разумевање њихове стилске вредности и разлога њихове употребе у савременом језику;

Зависне реченице:

- Довољан успех: препознавање основних облика зависних и независних реченица, делимично теоријско знање и делимична практична примена.
- Добар успех: уочавање основних облика зависних и независних реченица, одређивање њихове службе, веће теоријско знање и већа могућност практичне примене.
- Врло добар успех: делимично самостално одређивање више врста зависних и независних реченица и њихових међусобних односа, делимично самостално одређивање њихове службе.
- Одличан успех: самостално одређивање врста зависних и независних реченица и њихових међусобних односа, познавање теорије и самостална практична примена.

Књижевност

Уметничка књижевност

- Довољан успех: препознавање дела уметничке књижевности и њихових писаца, познавање најосновнијих њихових одлика, разликовање родова и врста;
- Дobar успех: познавање основних одлика дела уметничке књижевности, њихових облика и дефиниција, њихових стилских карактеристика, познавање поделе уметничке књижевности;
- Врло добар успех: делимично самостална анализа дела уметничке књижевности, познавање основних функционалних појмова;
- Одличан успех: самостална анализа дела уметничке књижевности и њихово међусобно повезивање по тематици, структури и мотивима;

Правопис

- Довољан успех: познавање и употреба најосновнијих правописних правила везаних за велико слово и поделу речи на крају реда.;
- Дobar успех: познавање и употреба основних правописних правила везаних за велико слово и поделу речи на крају реда;
- Врло добар успех: познавање и употреба сложенијих правописних правила везаних за велико слово и поделу речи на крају реда;
- Одличан успех: познавање и употреба готово свих правописних правила везаних за велико слово и поделу речи на крају реда;

Језичка култура

- Довољан успех: успешно препричавање текста;
- Дobar успех: делимично одговарање на постављене захтеве у говорној и писменој вежби;
- Врло добар успех: готово потпуно стилско и тематско одговарање на постављене захтеве у говорној и писменој вежби;
- Одличан успех: стилски и тематски уједначен текст изговорен или написан на часу;

• Култура изражавања

- Довољан успех: успешно препричавање текста;
- Дobar успех: делимично одговарање на постављене захтеве у домаћем или писменом задатку;
- Врло добар успех: готово успешно одговарање на постављене захтеве у домаћем или писменом задатку и стилски готово потпуно уједначен текст домаћег или писменог задатка;
- Одличан успех: стилски и тематски уједначен текст урађен самостално.